

Sygn. akt II Ka 2/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Kordowiecki – spr.

Sędziowie: SO Ewa Miastkowska

SO Agata Wilczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale H. L. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 31.01.2014 r.

sprawy **M. J.**

oskarżonego z art. 178a§1 i 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Kole

z dnia 19 listopada 2013 roku sygn. akt II K 588/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego M. J. karę grzywny podwyższa do 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) zł oraz na podstawie art. 627§1 k.p.k. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji, uchylając orzeczenie zawarte w punkcie VII o zwolnieniu oskarżonego od opłaty;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze oraz wymierza mu za obie instancje opłatę w kwocie 480 zł.

A. W. M. E. M.

II Ka 2/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kole wyrokiem z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie II K 588/13 uznał oskarżonego M. J. za winnego tego, że w dniu 26.04.2013 r. w miejscowości D. gm. K. woj. (...) prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym – kierował samochodem osobowym m-ki B. o nr rej. (...) na drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości 1,07 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole sygn. akt VI K 148/05 z dnia 19.04.2005 r. za przestępstwo określone w art. 178a§1 k.k., to jest popełnienia występku z art. 178a§1 i 4 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 178a§4 k.k. wymierzył mu karę 7 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69§1, 2 i 4 k.k. zw. z art. 70§1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby, na podstawie art. 71§1 k.k. wymierzył oskarżonemu

karę grzywny w liczbie 100 stawek dziennych w wysokości po 10 zł każda, na podstawie art. 42§2 k.k. w zw. z art. 43§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, zaliczając na poczet tego zakazu na podstawie art. 63§2 k.k. okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 26.04.2013 r. oraz na podstawie art. 49§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 200 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej a także na podstawie art. 624§1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, w tym od opłaty.

Wyrok ten **w części orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator**, który w apelacji zarzucił mu:

- rażąco niewspółmierność kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda, orzeczonej wobec oskarżonego, podczas gdy stopień społecznej szkodliwości przestępstwa, jakiego dokonał oraz cele, jakie kara winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania przemawiają za orzeczeniem kary grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 20 zł każda stawka;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, mający wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżony nie ma realnych możliwości poniesienia ciężaru kosztów sądowych oraz opłaty i zwolnienie go od ich uiszczenia, podczas gdy rezultaty poczynionych w tym zakresie ustaleń i okoliczności ocenione prawidłowo, we wzajemnym ze sobą powiązaniu prowadzą nieodparcie do wniosku przeciwnego

i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej wymiaru kary grzywny poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 20 zł każda stawka, a nadto o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie od oskarżonego M. J. kosztów sądowych i opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się w całości uzasadniona.

Na wstępie należy podkreślić, iż Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe na rozprawie i w oparciu o wyjaśnienia oskarżonego, który przyznał się do winy (k. 44), zeznania funkcjonariusza Policji kontrolującego oskarżonego na drodze, tj. świadka A. R. (k. 4) oraz wyniki badania stanu nietrzeźwości oskarżonego (k. 2-3) i dotychczasową karalność oskarżonego za tożsamy czyn z art. 178a§1 k.k. (k. 67-68, 27 oraz akta Sądu Rejonowego w Kle o sygn. VI K 148/05) doszedł do słusznego wniosku o winie oskarżonego w popełnieniu przypisanego mu przestępstwa dokładnie opisanego w treści zaskarżonego wyroku.

W powyższym zakresie ustalenia te nie są kwestionowane przez strony, wynikają one jednoznacznie ze wskazanych dowodów i w związku z tym Sąd odwoławczy, aprobuując te ustalenia i by się nie powtarzać, powołuje się na nie, czyniąc z nich integralną część niniejszego uzasadnienia.

Nie ulega też wątpliwości, iż oskarżony prowadząc w stanie nietrzeźwości w dniu 26.04.2013 r. pojazd mechaniczny w postaci samochodu osobowego swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 178a§1 k.k. Jednakże oskarżony popełniając to przestępstwo był już wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole z dnia 11.04.2005 r. w sprawie o sygn. akt VI K 148/05.

W związku z powyższym nie budzi również wątpliwości, że oskarżony swoim zachowaniem na drodze w dniu 26.04.2013 r. wyczerpał znamiona przestępstwa określonego nie tylko w §1 art. 178a k.k., ale i w §4 tego artykułu.

Z tych też powodów kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu zaskarżonym wyrokiem nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Zastrzeżeń nie budzi także wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, gdyż odzwierciedla on przytoczone przez Sąd I instancji okoliczności łagodzące i obciążające a przy tym wymiar ten nie jest kwestionowany przez strony. Również zastrzeżeń nie budzi fakt warunkowego zawieszenia wykonania tej kary wobec oskarżonego na okres 5 lat próby, jak i orzeczone wobec oskarżonego środki karne.

Natomiast skarżący prokurator kwestionuje wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny, słusznie zauważając, iż kara ta jest rażąco łagodna w stosunku do okoliczności przedmiotowego przestępstwa. Zauważyć bowiem należy, iż oskarżony znajdował się w wyjątkowo znacznym stanie nietrzeźwości przekraczającym 1 mg/dm³, kierował swoim samochodem bezpośrednio po spożyciu na imprezie urodzinowej alkoholu, prowadził swój pojazd na drodze krajowej przez D. a więc na drodze, na której odbywa się znaczny ruch drogowy, stwarzając tym samym z racji swojego stanu nietrzeźwości znaczne zagrożenie w tym ruchu. Oskarżony przy tym skorzystał z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, mimo że odpowiada w warunkach art. 178a§4 k.k. W związku z tym jedyną realną dolegliwością wymierzoną za jego bezmyślny występki poza orzeczonymi środkami karnymi jest kara grzywny orzeczona na podstawie art. 71§1 k.k. Przy nagromadzeniu tylu okoliczności obciążających słusznie oskarżyciel publicznie dopatruje się zbytnej łagodności w orzeczeniu kary grzywny w liczbie 100 stawek dziennych i za zasadny uznać należy wniosek prokuratora w zakresie podwyższenia wymiaru tej liczby stawek do 150. Dopiero tak ukształtowana liczba stawek oddaje kryminalną zawartość zachowania się oskarżonego na drodze publicznej, mimo uprzedniej karalności za tożsamy czyn. Słusznie też prokurator zauważa, iż oskarżony ma możliwości zarobkowe. Oskarżony jest bowiem młodym człowiekiem z ogrodniczym wykształceniem, więc jego możliwości zarobkowe, przy chęci do pracy są znaczne. Poza tym w sprawie tej zastosowano postanowieniem prokuratora z dnia 2.05.2013 r. zabezpieczenie majątkowe, którym zabezpieczono na mieniu oskarżonego grożącą mu karę grzywny w wysokości do 3000 zł, świadczenie pieniężne do 500 zł oraz koszty sądowe (k. 16).

W związku z powyższym zasadne jest postulowanie przez oskarżyciela podwyższenia wysokości stawki dziennej do kwoty 20 zł.

Sąd Okręgowy więc, uznając zasadność postawionego zarzutu rażącej niewspółmierności kary na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok uwzględniając w całości wniosek apelacyjny.

Bez wątplenia więc dopiero tak orzeczone łącznie kary i środki karne stanowią sprawiedliwą a jednocześnie odczuwalną represję karną dla oskarżonego za popełnione przez niego przestępstwo z art. 178a§1 i 4 kk i w związku z tym osiągną wobec niego cele zapobiegawcze i wychowawcze a jednocześnie mają na uwadze potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W takich bowiem sytuacjach, o ile sprawcy korzystają z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności cały ciężar orzeczonej kary powinien być przeniesiony na karę majątkową, jaką jest kara grzywny.

W świetle już podanej wyżej sytuacji majątkowej oskarżonego a dokładniej mówiąc jego możliwości zarobkowych oraz stosowanego w tej sprawie zabezpieczenia majątkowego w pełni uzasadniony jest również zarzut apelacyjny kwestionujący zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, w tym także opłaty sądowej.

Przepis art. 627 k.p.k. jasno stanowi, że od skazanego w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe a więc i opłaty, które te koszty sądowe obejmują (por. art. 616§2 pkt 1 k.p.k.). Przepis ten stanowi więc regułę nakazującą w przypadku skazania oskarżonego zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych a w tym i opłaty. Regułę tę potwierdzają przepisy art. 1, 2 i nast. ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, z których wynika, że opłaty uiszcza się na rzecz Skarbu Państwa i że skazany w pierwszej instancji na określonej karę jest zobowiązany uiścić stosowną opłatę.

Wyjątek od tej reguły stanowi przepis art. 17 ust. 1 wskazanej ustawy, który do zwolnienia od opłat nakazuje stosować odpowiednio przepisy o zwolnieniu od kosztów postępowania karnego, czyli w tym przypadku nakazuje stosować odpowiednio przepis art. 624§1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem sąd może zwolnić oskarżonego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby

dla niego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności.

Zasadnie skarżący podnosi, iż w niniejszej sprawie nie było podstaw do zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych, w tym i od opłaty z uwagi na przesłankę zbyt uciążliwości jej uiszczenia. Koszty sądowe bowiem oscylują w granicach 150 zł, natomiast opłata sądowa zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 3 a także art. 10 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych wynosi za obie instancje 480 zł (suma opłaty od wymierzonej kary 7 miesięcy pozbawienia wolności, czyli 180 zł oraz opłaty wynoszącej 10% od kwoty kary grzywny w liczbie 150 stawek dziennych w wysokości po 20 zł – kwoty 3000 zł, czyli 300 zł).

Wskazane wyżej okoliczności pozwalają więc na jednoznaczne przyjęcie, że uiszczenie przez oskarżonego kosztów sądowych i opłaty nie byłoby dla niego zbyt uciążliwe w rozumieniu przytoczonego przepisu art. 624§1 k.p.k.

Sąd odwoławczy z urzędu nie dopatruje się również występowania drugiej przesłanki pozwalającej na odstąpienie od wymierzenia opłaty w całości, tj. przesłanki w postaci „względów słuszności”.

Niniejsza sprawa jest typowym przykładem koniecznego zasądzenia (wymierzenia) od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłaty sądowej w oparciu o podane wyżej przepisy art. 627 k.p.k. oraz przepisów ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Sąd odwoławczy więc, uznając zasadność zarzutu apelacyjnego i nie znajdując żadnych podstaw do zwolnienia oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych i opłaty od wymierzonych mu kar pozbawienia wolności i grzywny, na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k. i na podstawie wskazanych wyżej przepisów zmienił zaskarżony wyrok w punkcie VII poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji. Mając zaś na uwadze zasadność apelacji oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy na podstawie art. 635 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze oraz na podstawie wskazanych już przepisów ustawy o opłatach w sprawach karnych wymierzył oskarżonemu opłatę za obie instancje.

Sąd odwoławczy, nie znajdując innych podstaw, w tym branych pod uwagę z urzędu, do dalszej zmiany lub uchylecia zaskarżonego wyroku, w pozostałym zakresie utrzymał ten wyrok w mocy na podstawie art. 437§1 kpk.

A. W. M. K. E. M.